

Maskun kunnan konserniohje

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 31.5.2021 § 14

Sisällysluettelo

1. Taustaksi	2
2. Konserniohjeen soveltamisala.....	2
3. Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus	3
4. Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen.....	4
5. Tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	4
6. Tiedottaminen ja luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen.....	6
7. Talouden ja investointien suunnittelu sekä ohjaus.....	7
8. Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen.....	7
9. Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa	8
10. Konsernin sisäiset palvelut	9
11. Kuntakonsernin tarkastus	9
12. Konserniohjeen voimaantulo	9

1. Taustaksi

Kuntalaki (47 §) asettaa kunnille veloitteen päättää kuntakonsernin keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista, sekä määrää kunnan konsernijohtosta konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäjänä.

Konserniohjeen tavoitteena on yhtenäistää ja tehostaa kuntakonsernin johtamis- ja hallintokäytäntöjä siten, että konsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeen tarkoituksena ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita.

Maskun kuntakonsernin toiminta-ajatuksen lähtökohtana on valtuuston hyväksymä kuntastrategia. Tytäryhteisöjen johdon on päätöksenteossaan otettava huomioon emoyhteisön odotukset toiminnan suhteen.

Tuloksellinen konsernijohtaminen edellyttää konsernijohtolta ja muulta konsernihallinnolta riittävän monipuolista asiantuntemusta ja kokemusta kuntakonsernin johtamisesta, toiminnasta ja taloudesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

2. Konserniohjeen soveltamisala

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt on todettu tilinpäätöksessä, jossa on todettu myös ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

MASKUN KUNNAN TYTÄRYHTEISÖT JA KUNTAYHTYMÄT 1.1.2018

Tytäryhteisöt	kunnan osuus %
Maskun Vesihuolto Oy	100
Kuntayhtymät	kunnan osuus %
Perusturvakuntayhtymä Akseli	42,66
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	9,77
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	1,6315
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri	0,8716
Varsinais-Suomen liitto	1,61
Osuuskunnat	kunnan osuus %
Vakka - Suomen Sanomat Media Osuuskunta)	14,71

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

3. Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus

Kuntalain (14 §) mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää omistajaohjauksen periaatteista sekä hyväksyä konserniohjeet. Kunnanhallituksella on oikeus yksittäistapauksessa antaa konserniohjeista poikkeava toimintaohje tytäryhteisön hallinnossa toimivalle, esimerkiksi toimielimen jäsenelle ja yhtiökokousedustajalle.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa tytäryhteisöä koskevien säännösten kanssamytäryhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta mahdollisimman nopeasti kunnanjohtajalle. Tarvittaessa tytäryhteisö ja kunta hankkivat yhteisen juridisen kannanoton ristiriidan ratkaisemiseksi.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin tytäryhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei käytetä siten, että tytäryhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon
4. antaa valtuustolle puolivuositin raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä;
6. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanvaltuustolle
7. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
8. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
9. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä;
10. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Teknisen johtajan ja talous- ja henkilöstöjohtajan tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

4. Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Kuntalain 47 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä strateginen merkittävyys.

Kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen.

Hallituksen jäseniltä edellytetään kollektiivina yhteisön toimialan talouden ja liiketoiminnan tuntemusta sekä asiantuntemusta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Lähtökohtana on, että hallituksen jäsenillä on kyky tasavertaiseen keskusteluun tytäryhteisön toimivan johdon kanssa ja kyky itsenäiseen päätöksentekoon. Hallitusten kokoonpanossa huomioidaan myös tytäryhteisön toiminnan laajuus sekä sen strateginen merkitys kuntakonsernissa. Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävästi aikaa perehtyä ja sitoutua tytäryhteisön toimintaan sekä sen kehittämiseen. Tarvittaessa tytäryhteisö järjestää hallituksen jäsenille riittävää koulutusta osaamisen tukemiseksi ja ylläpitämiseksi.

Hallitusten jäsenten valinnassa kiinnitetään lisäksi huomiota jäsenten riippumattomuuteen ja mahdollisten eturistiriitojen vaikutukseen tytäryhteisön hallituksen toimintaan. Tytäryhteisön palveluksessa olevaa työntekijää ei voida nimetä omistajan edustajana saman tytäryhteisön hallitukseen.

Hallitusjäsen ehdokkaiksi nimetään ja valitaan tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallitukseen nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Hallituksen jäsenten on annettava suostumus tehtävään. Suostumuksen yhteydessä hallituksen jäsenten on täytettävä perustietoilmoitus, jossa ilmoitetaan mm. keskeinen työkokemus, samanaikaiset luottamustoimet ja mahdolliset sidonnaisuudet.

Hallituksen on arvioitava vuosittain omaa työskentelyään ja kokoonpanon uudistus-tarpeita.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten palkkiot määrätään yhtiökokouksessa kunnan-hallituksen suosittelemalla tavalla.

5. Tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Kuntalain 47§:n mukaan konserniohjeisiin tulee sisällyttää tarpeelliset määräykset kunnan tytäryhteisön hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Tytäryhteisöjen tulee hyväksyä yhteisöissä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet. Ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus sekä asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Lisäksi ne varmistavat, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisu-turvaten.

Hallitus vastaa siitä, että tytäryhteisössä noudatetaan hyvää liiketapaa ja lahjonnan vastaisia periaatteita. Tytäryhteisöt eivät saa osallistua poliittisen toiminnan tukemiseen suorilla eikä epäsuorilla toimenpiteillä.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on osakeyhtiön ylin päätöksentekuelin, jossa osakkeenomistajat osallistuvat yhtiön ohjaukseen ja valvontaan. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Tilikauden aikana yhtiössä on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous ja tarvittaessa ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Hallitus

Tytäryhteisön hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategian ja valvoo sen toteuttamista, hyväksyy riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan.

Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua. Yhtiön hallituksen on huolehdittava, että sillä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä strategia, jonka toteutumista seurataan, arvioidaan ja raportoidaan säännöllisesti ja riittävän usein.

Hallitus on kollektiivisesti vastuussa päätöksistään. Vastuu voi tietyin edellytyksin syntyä, vaikka jäsen on ollut poissa hallituksen kokouksesta. Hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat henkilökohtaisessa vastuussa vahingosta, jonka hän on tehtävässään huolellisuusvelvoitteen vastaisesti tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava myös vahinko, jonka hän on tehtävässään muuten osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle.

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on muun muassa:

- huolehtia, että hallitus on toimintakykyinen ja päätösvaltainen
- johtaa hallituksen työskentelyä niin, että hallitus huolehtii tehtävistään mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
- toimia toimitusjohtajan esimiehenä
- seurata toimitusjohtajan tehtäviä ja valvoa, että toimitusjohtaja on tehtäviensä tasalla
- vastata siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii
- hyväksyä toimitusjohtajan laatiman esityslistan hallituksen kokouksia varten
- johtaa ja kehittää hallituksen työskentelyä
- huolehtia osaltaan siitä, että kunnan tytäryhtiöissä noudatetaan kunnan omistajapoliittisia ohjeita ja konserniohjetta
- huolehtia siitä, että mahdollisissa konsernijohdon ennakkokäsityksen selvittämisen piiriin kuuluvissa asioista on ennen hallituksen lopullista päätöstä hankittu konsernijohdon ennakkokäsitys

- huolehtia siitä, että lakisääteiset ja yhtiöjärjestyksessä määrätyt toimenpiteet ja niihin liittyvät päätökset tehdään ajallaan
- hyväksyä toimitusjohtajan edustus yms. menot, lomat ja muut vapaat
- pitää tarvittaessa yhteyttä hallituksen jäseniin ja toimitusjohtajaan kokousten välillä
- pitää tarvittaessa yhteyttä kunnan konsernijohtoon ja muihin sidosryhmiin myös yhtiökokousten välillä
- vastata siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan hallituksen hyväksymän työjärjestyksen määräyksiä
- vastata siitä, että hallitus suorittaa vuosittain toimintansa ja työskentelytapojensa itsearvioinnin.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa lain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavalliseen tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon järjestämisestä lainmukaisella ja luotettavalla tavalla. Toimitusjohtajalla on itsenäinen vastuu tehtäväpiirinsä kuuluvien asioiden hoitamisesta.

Toimitusjohtajan nimittää ja erottaa hallitus.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajan on hankittava kunnanhallituksen ennakkokäsitys tytäryhtiön toimitusjohtajan ja hänen pitkäaikaisen (vähintään neljä kuukautta) sijaisensa valintaan ja palkkaukseen sekä sen olennaiseen muutokseen.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeisistä ehdoista on laadittava yhtiön ja toimitusjohtajan välillä kirjallinen toimitusjohtajasopimus, jonka hallitus hyväksyy.

6. Tiedottaminen ja luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolesta kunnanjohtaja. Tytäryhteisön tiedottaminen tukee kuntakonsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

Kuntalain 83 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan konsernijohtolta konsernijohtoon hallussa olevia kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tytäryhteisöt antavat tietoja riittävästi ottaen huomioon yhteisön toiminnan luonne. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkintä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti kunnanjohtajalle.

7. Talouden ja investointien suunnittelu sekä ohjaus

Talouden ja investointien suunnittelun lähtökohtana ovat kuntastrategia, omistajapolitiikka, kunnan ja tytäryhteisön palvelutuotanto- ja kehittämistavoitteet, investointien lisäarvo sekä arviot toimintaympäristön muutoksista. Merkittävien investointi- ja muiden päätösten yhteydessä tehdään kuntakonsernin näkökulmasta koordinoitu vaikutusten ja riskien arviointi sekä suhteutetaan päätökseen sisältyvät riskit hyväksyttävään riskitasoon. Merkittävät taloudelliset ratkaisut ja investoinnit ovat asioita, joista tytäryhteisön tulee hankkia kunnan kanta ennen päätöksentekoa.

Kunnanjohtaja neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisöt hankkivat vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen markkinaehtoisesti, kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla joko suoraan pääomamarkkinoilta tai konsernin sisäisellä rahoituksella, taikka ARA-rahoituksena. Vieraan pääoman hankinta on kuitenkin tehtävä yhteistyössä emoyhteisön kanssa.

Pitkäaikaisen sijoittamisen periaatteet ohjeistetaan toimintaohjeessa tai neuvottelemalla emoyhteisön kanssa. Tapauskohtaisesti voidaan harkita takauksen antamista tytäryhteisölle.

8. Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia.

Kunnanhallitus seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä. Tytäryhteisön on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Tytäryhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpito tapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Taloustoimi antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kunnanhallitukselle sen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti kaksi kertaa vuodessa (tilinpäätös ja puolivuotisaraportti). Tilinpäätöksen yhteydessä tytäryhteisöjen tulee toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden lisäksi raportoida myös yhteisön toiminnan ja talouden kehittymisestä (esim. merkittävät investoinnit) sekä mahdollisista toimintaan liittyvistä riskeistä

ja epävarmuustekijöistä. Tytäryhteisöllä tulee olla raportointia varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät.

Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta tai rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi kunnanjohtajalle. Tarvittaessa tytäryhteisön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan toimivuudesta ja merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Käytännössä raportointi toteutetaan vuosittain kunnan toimintakertomuksen yhteyteen laadittavassa raportissa. Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on raportoitava viipymättä kunnanjohtajalle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisointuminen on todennäköistä.

Tytäryhteisöjen tulee huolehtia hallitustensa jäsenten osalta riittävästä vastuuvakuutuksesta.

9. Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kuntalain (47 §) mukaan tytäryhteisöjen tulee hankkia kunnan kanta päätettävään asiaan ennen päätöksentekoa. Kirjallinen kannanotto tulee hankkia asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa tytäryhteisön tai kunnan toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen.

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Kunnan kannan hankkimisessa ei ole kyse tytäryhteisön sisäisen päätöksenteon tai toimitusjohtajan tai hallituksen vastuun siirtämisestä konsernijohdolle. Lopullinen päätösvalta ja vastuu ovat kunnan kannan hankkimista edellyttävästä asiasta aina tytäryhteisön omalla päätöksentekokehityksellä, vaikka kunnan kanta päätettävään asiaan on hankittu.

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava asian valmisteluvaiheessa kunnanhallituksen kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen ja osakkeiden hankinta, mikäli ei ole erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi;
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen;
- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista;
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta;
- yhtiöjärjestyksen muuttaminen;
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset;
- pääomarakenteen merkittävä muuttaminen;
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus;
- kiinteistö- ja yrityskaupat sekä merkittävät investoinnit;
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen;

- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen;
- johdannaisinstrumenttien käyttö sijoitustarkoitukseen;
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen;
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut;
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen; sekä
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

10. Konsernin sisäiset palvelut

Palveluja hankittaessa (kuten hallinto-, tietohallinto-, materiaali-, tila- ja kunnossapito-palveluja) on selvítettävä kuntakonsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

11. Kuntakonsernin tarkastus

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

Kunnan merkittävien tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimitusjohtajan jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

12. Konserniohjeen voimaantulo

Tämä konserniohje astuu voimaan 1.7.2021 alkaen ja on voimassa toistaiseksi.